

Leader Viisari ry

Into III -teemahanke 155816 / loppuraportti

Yhteenveto hankkeesta

Viisarin Into III -teemahankkeella haluttiin edistää kylien vapaa-ajan toiminnan mahdollisuuksia. Teemahankkeessa tukea siirrettiin yhdistyksille, jotka toteuttavat pieniä yhteisöjen toiminnallisuutta tai viihtyisyyttä edistäviä investointeja. Alahankkeet voivat sisältää kone- ja laitehankintoja ja/tai pieniä rakentamistoimenpiteitä. Hanke toteutettiin ajalla 1.1.2021 – 31.12.2022.

Alahankkeiden koko voi olla 500-10.000 euroa. Viisarin tuki alahankkeille oli 50%. Yksityinen rahoitus voi koostua kokonaan vastikkeettomasta työstä.

Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena oli tarjota Leader-rahoituksella tarpeellista tukea yhteisöjen toiminnan kehittämiseen, monipuolistamiseen sekä tukea yhteisöjen ja asukkaiden aktiivisuutta ja parantaa elinoloja alueella. Erityisenä tavoitteena oli lasten ja nuorten aktiivisuutta ja viihtyvyyttä tukevat toimenpiteet.

Paikallistasolla hankkeen tavoitteena oli lisätä asukkaiden mahdollisuuksia vapaa-ajan toimintaan, parantaa asumisviihtyvyyttä sekä tehostaa yhteisessä käytössä olevien kokoontumistilojen käyttöä. Investointien tuella lisättiin asukkaiden sosiaalista kanssakäymistä ja yhteisöllisyyden tunnetta.

Hankkeen tuloksena Viisarin toiminta-alueen yhteisöjen toiminnallisuus sekä yhteisten tilojen ja alueiden viihtyisyys paranivat, kun yhteisöt pystyivät hankkimaan uutta tai laajempaa ja monipuolisempaa toimintaa mahdollistavaa kalustoa. Kylä- ja seurantalojen tai vastaavien kokoontumistilojen käyttöaste kasvoi. Hankkeen vaikutuksesta kokoontumistiloihin syntyi uusia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Tämä lisäsi olemassa olevan infrastruktuurin käyttöä ja vähensi kuljetustarpeita, kun voitiin hyödyntää lähellä olevia harrastus- ja liikuntapaikkoja.

Hankkeen kautta edistettiin kokoontumistiloja ylläpitävien yhdistysten toiminnan monipuolistumista ja uudenlaisen toiminnan käynnistämistä.

Hankkeen toimenpiteet ja aikataulu

Teemahanke koostui koordinoitiosasta ja alahankkeista.

Hankkeen toteuttaminen jakautui kolmeen vaiheeseen:

- 1) ensimmäisessä vaiheessa valmisteltiin ja toteutettiin alahankkeiden haku ja suoritettiin valinta
- 2) toisessa vaiheessa toteutettiin alahankkeet
- 3) kolmannessa vaiheessa tehtiin maksuhakemukset, raportit ja tiedotettiin alahankkeiden tuloksista

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa suunniteltiin hakuilmoitukset ja sitä tukeva tiedotusmateriaali. Haun avautumisesta tiedotettiin lokakuussa 2020 paikallisissa sanomalehdissä (Sampo-lehti, Viiden Kunnan Sanomat, Sisä-Suomen lehti, Viitasaaren Seutu ja Kotiseudun Sanomat), Viisarin kotisivuilla ja uutiskirjeessä sekä Viisarin facebook-sivuilla. Alahankkeiden hakuaika oli lehti-ilmoituksen julkaisemisesta 18.1.2021 saakka. Tiedotuksessa hyödynnettiin myös hankkeiden verkostoja ja tilaisuuksia. Haun avautumisesta

tiedotettiin myös alueen kuntia ja kehittämissyhtiöitä. Heitä pyydettiin välittämään tietoa eteenpäin omalla toiminta-alueellaan. Nämä olivatkin innokkaita välittämään tietoa eteenpäin omalla toiminta-alueellaan esim. nettisivujen ja Facebookin välityksellä.

Hankkeen infotilaisuus pidettiin Teams-yhteydellä 28.10.2020, läsnä oli 9 osallistujaa. Tilaisuudesta tehtiin tekstitetty tallenne, joka oli nähtävissä Viisarin YouTube-kanavalla, lisäksi tilaisuuden infomateriaali on nettisivuillamme.

Hankeneuvonnan rooli korostuu tässä hankkeessa, jossa kustannusmalliksi on valittu kertakorvaus. Hankkeiden haku- ja käsittelyvaihe oli pitkälti hankekohtaista neuvontaa.

Alahankehakemuksia saapui määräaikaan mennessä 9 kpl. Näistä 2 oli kokonaan uusia hakijoita. Yksi hakija perui hakemuksensa valmistelun aikana. Yksi yhdistys on ollut aiemmin teemahankkeen toteuttaja sekä neljä omien hankkeiden toteuttajia.

Alahankkeet sisälsivät toimenpiteitä, joilla vastattiin hankkeen tavoitteisiin. Esimerkkeinä toimenpiteistä käytettiin seuraavia:

- harrastusmahdollisuuksien parantamiseen liittyvät kone- ja laitehankinnat
- asukkaiden yhteisessä käytössä olevien rakennusten pienimuotoiset kunnostustoimet (esim. jätevesi- ja lämmitysjärjestelmät)
- asukkaiden yhteisessä käytössä olevien tilojen laitehankinnat
- asukkaiden yhteisessä käytössä olevien alueiden pienimuotoiset kunnostustoimet (esim. uimarannat, leikkipaikat, parkour- tai skeittipaikat, latureitit jne.)
- energiatehokkuutta parantavat kone- ja laitehankinnat (esim. ilmalämpöpumput)
- yhteisöjen toimintaa helpottavat ja monipuolistavat kone- ja laitehankinnat

Saapuneet hakemukset arvioitiin seuraavien pakollisten kriteerien perusteella:

- Tuen hakija on Viisarin alueella toimiva yleishyödyllistä toimintaa harjoittava rekisteröity yhdistys (esim. kyläyhdistys, nuorisoseura, urheiluseura tai vastaava).
- Toimenpide kohdistuu yhdistysten omistamaan tai käytössä olevaan yhteiseen kokoontumistilaan, -paikkaan tai sen ympäristöön tai tukee yhdistyksen toiminnallisuutta ja on luonteeltaan yleishyödyllinen.
- Toimenpide koostuu rakentamisesta, korjaamisesta, kunnostamisesta, kone- ja laitehankinnoista tai näiden yhdistelmästä. Toimenpide ei voi olla korvausinvestointi.
- Hakemus on toimitettu Viisarille hakuajana ja sitä on tarvittaessa täydennetty ennen valinnan suorittamista.
- Alahankkeet kohdistuvat Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman toimenpiteeseen M07 Peruspalvelut ja kylien kunnostus maaseutualueilla alatoimenpiteeseen 7.4. investoinnit maaseutuväestölle suunnattujen paikallisten peruspalvelujen, vapaa-aika ja kulttuuri mukaan luettuina, ja niihin liittyvän infrastruktuurin perustamiseen, parantamiseen tai laajentamiseen
- Tuettava toimenpide on Viisarin kehittämissuunnitelman painopisteiden *Asumisviihtyvyys ja ympäristö* mukainen

- Tuen hakijalla on riittävät taloudelliset edellytykset toteuttaa hanke määrätyssä ajassa; alahankkeiden toteuttajien on esitettävä selvitys hankeaikaisesta rahoituksesta. Alahankkeille ei myönnetä ennakkoa.
- Tuettava toimenpide on realistinen (huomioiden etenkin aikataulu) ja hanke parantaa yhteisön mahdollisuuksia yhteiseen toimintaan.

Pakollisten kriteereiden lisäksi alahankkeiden valintaa ohjasivat seuraavat kriteerit:

- Toimenpide toteuttaa Viisarin kehittämissohjelman läpileikkaavia teemoja Nuoriso ja / tai Vihreä voima (0-6 pistettä)
- Toimenpide toteutetaan useamman toimijan yhteistyönä (0-3 pistettä)
- Toimenpide edistää olevien tilojen monipuolista käyttöä (0-3 pistettä)
- Toimenpide tuo yhdistykselle uutta toimintaa (0-2 pistettä)
- Toimenpide hyödyttää laajaa maaseudun asukasjoukkoa (0-2 pistettä)
- Toimenpiteellä on positiivisia ympäristövaikutuksia (0-5 pistettä, max 1 piste per alakohta)
  - energiatehokkuuteen
  - maisemaan
  - olemassa olevan infran hyväksikäyttöön
  - turvallisuuteen
  - resurssiviisauteen

Päätöksen rahoitettavista toimenpiteistä teki Viisarin hallitus kokouksessaan 18.3.2021. Rahoitettavaksi valitut alahankkeet:

1. Kehräkumppanit ry / Saarijärvi; av-laitteiston hankinta
2. Kinnulan Riistanhoitoyhdistys / Kinnula; ampumasimulaattorihjelmiston ja oheislaitteiden hankinta
3. Kyyjärven Mediamyllärit ry / Kyyjärvi; kongressimikrofonien ja keskusyksikön hankinta
4. Saarijärven Frisbaajat ry / Saarijärvi; heittopaikkojen ja väyläopasteiden uusinta, maalikorien ja kävijälaskurin hankinta
5. Saarijärven Frisbaajat ry / Saarijärvi; löytökiekkolaatikon, ilmoitustaulun, juhlateltan, suojapeittojen, turvakaiteen, suojateltan ja moottorikelkan hankinta
6. Lanneveden Sampo Nuorisoseura ry / Saarijärvi; keittiökalusteiden uusinta ja salin lattiapinnan kunnostus
7. Muhola-Seura ry / Kinnula; ulkokuivakäymälän / varastorakennuksen rakentaminen ja sydäniskurikaapin hankinta
8. Saarijärven Urheiluautoilijat ry / Saarijärvi; karting-radan asfaltointi

Virallisen päätösvalmistelun aikana teemahankkeen vastuuhenkilöt ohjeistivat ja kouluttivat hankkeita kilpailutukseen, kirjanpitoon ja raportointiin liittyvistä asioista. Koulutus pidettiin 31.3.2021 Teams-yhteyden välityksellä ja siihen osallistui 11 henkilöä. Viisarin hallituksen päätöksellä hyväksyttävien alahankkeiden toteuttajat veloitettiin osallistumaan koulutukseen. Koulutuksissa käytiin läpi sopimus tuen siirrosta. Sopimukset allekirjoitettiin koulutusten jälkeen.

Alahankkeita kannustettiin tiedottamaan oman alahankkeensa toiminnasta ja tuloksista parhaaksi katsomallaan tavalla.

Toisessa vaiheessa toteutettiin alahankkeet tehtyjen suunnitelmien mukaan. Alahankkeiden toteutuksesta vastasivat niitä hakevat yhteisöt. Toiminnallisia osioita (alahankkeita) oli 8 kpl. Yksittäiset alahankkeet jakautuvat vielä omiin osioihinsa. Tuen maksuvaiheessa alahankkeen todensivat osioiden toteutumisen hankekohtaisesti valokuvin ja loppuraporttein, jotka ovat maksuhakemusten yhteydessä Hyrrässä.

Hankkeiden toteutuksen ja maksatuksen neuvonta on toteutettu pääsääntöisesti puhelimitse. Muutama yhdistys kävi toimistolla hakemuksiensa kanssa hakemassa ohjeistusta.

Alahankkeiden viimeinen toteutuspäivä oli 30.11.2022. Loppumaksuhakemukset liitteineen piti toimittaa Viisarille 12.12.2022 mennessä.

Kolmannessa vaiheessa tehtiin hankkeen loppuraportti ja haettiin viimeisten alahankkeiden tuki maksuun. Hankkeen tuloksista tiedotetaan alueen asukkaille ja kylätoimijoille uutiskirjeen ja sähköpostin kautta.

Hankkeen resurssit ja toteutuksen organisaatio

Hankkeen hakijana ja vastuullisena toteuttajana toimi Leader Viisari ry. Se vastasi hankkeen toimenpiteiden koordinoinnista, alahankkeiden hakuun ja toteutukseen liittyvästä ohjauksesta ja neuvonnasta, sekä hankkeen maksatushakemusten valmistelusta. Hankkeen työpanosta kohdennettiin yhdistyksen työsuhteessa oleville työntekijöille tehdyn työajan mukaisessa suhteessa.

Alahankkeiden toteuttajiksi haettiin avoimella haulla alueella toimivia yleishyödyllisiä yhteisöjä. Viisari laati sopimukset alahankkeiden toteuttajien kanssa. Alahankkeiden toteuttajat vastasivat alahankehakemusten laatimisesta, laatimiensa hankkeiden toteutuksesta, hankintojen kilpailutuksesta ja raportoinnista sopimuksen mukaisesti. Alahankkeiden toteuttajat vastasivat myös alahankkeiden yksityisestä rahoitusosuudesta sekä välirahoituksesta.

Alahankkeiden maksatushakemukset laadittiin neljästi, viimeisen kerran alahankkeiden toimenpiteiden päätyttyä. Alahankkeiden tuki maksettiin yhteisöille sen jälkeen, kun Ruokavirasto oli suorittanut tuen Viisarille.

Hankkeen kustannukset ja rahoitus ajalla 1.1.2021 –31.12.2022

Hankkeen kustannusmallina oli kertakorvaus.

Kustannukset / Alahankkeet

Alahankkeiden kokonaiskustannusarvio oli 65.705,57 euroa ja toteutuneet kustannukset 58.783,57 euroa. Hyväksytyistä 8 hankkeesta kaikki toteutuivat suunnitelmien mukaisesti. Saarijärven Frisbaajien toinen hanke ei hakenut kaikkia toimenpiteitä maksuun, koska kaksi osiota toteutui suunnitelmasta poiketen.

Kone- ja laitehankinnat		
	Hyväksytyt kustannukset	Toteutuneet kustannukset
Kehräkumppanit	2 782,40	2 782,40
Kinnulan Riistanhoitoyhdistys	9 995,33	9 995,33
Kyyjärven Mediamyllärit	6 138,94	6 138,94
Saarijärven Frisbaajat 1	10 000,00	10 000,00
Saarijärven Frisbaajat 2	10 000,00	3 078,00
YHTEENSÄ	38 916,67	31 994,67
Rakentaminen		
	Hyväksytyt kustannukset	Toteutuneet kustannukset
Lanneveden Sampo Nuorisoseura	7 412,20	7 412,20
Muhola-Seura	9 376,70	9 376,70
Saarijärven Urheiluautoilijat	10 000,00	10 000,00
YHTEENSÄ	26 788,90	26 788,90
YHTEENSÄ	65 705,57	58 783,57

Rahoitus

Alahankkeiden rahoitus	
EU	12 344,54
valtio	11 168,88
kunta	5 878,36
Julkinen rahoitus yhteensä	29 391,78
yksityinen rahallinen osuus	15 074,14
vastikkeeton työ	14 317,65
Yksityinen rahoitus yhteensä	29 391,79
Kokonaisrahoitus	58 783,57

Hankkeen seuranta

Hankkeelle ei ole perustettu erillistä ohjausryhmää, vaan hankkeen vaiheista keskusteltiin hallituksen kokouksissa. Hankkeet raportoivat maksuhakemuksen yhteydessä toteutuksen tilasta. Lisäksi hankkeiden vastuuhenkilöiltä tiedusteltiin matkan varrella hankkeen etenemisestä.

Hankkeen toteutusolehdukset ja riskit

Riskinä oli, kuinka saadaan hankkeiden maksutukset toimimaan yhteisten hakuajkojen puitteissa. Toisena haasteena oli, kuinka vallitseva koronatilanne vaikuttaa esim. hankkeiden talkootyön toteuttamiseen. Tämä hanke kuitenkin toteutui suunnitellusti ja riskit eivät realisoituneet.

Hankkeen yhteistyökumppanit

Hankkeen yhteistyökumppaneina olivat alahankkeiden toteutuksesta vastaavat yhdistykset, alueen kunnat, kehittämissyhtiöt ja Keski-Suomen kylät ry. Alueen kunnat, kehittämissyhtiöt ja Keski-Suomen kylät ry tiedottivat hankehaun mahdollisuuksista omille sidosryhmilleen aktiivisesti.

Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Alahankkeiden investoinnit ovat pysyviä ratkaisuja ja hyödyttävät alueen asukkaita pitkän aikaa myös hankkeen jälkeen. Hankkeen tuloksena Viisarin toiminta-alueen yhteisöjen toiminnallisuus sekä yhteisten tilojen ja alueiden viihtyvyys paranivat, kun yhteisöt pystyivät hankkimaan uutta tai laajempaa ja

monipuolisempaa toimintaa mahdollistavaa kalustoa. Kylätalojen tai vastaavien kokoontumistilojen käyttöaste kasvoi. Hankkeen vaikutuksesta kokoontumistiloihin syntyi uusia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Erityisesti hankkeen tuloksena edistettiin nuorten ja lasten harrastusmahdollisuuksia. Tämä taas lisäsi olemassa olevan infrastruktuurin käyttöä ja vähensi kuljetustarpeita, kun voidaan hyödyntää lähellä olevia harrastus- ja liikuntapaikkoja. Hankkeet toivat mukanaan uutta toimintaa ja uusia harrastusmahdollisuuksia sekä lisäsivät tilojen ympärivuotisen käytön mahdollisuuksia.

Ahvenlammen frisbeegolf-radalle mm. kunnostettiin heittopaikkoja, uusittiin väyläopasteita ja maalikoreja sekä hankittiin kävijälaskuri. Toiminnallisuutta ja turvallisuutta lisättiin myös muilla pienhankinnoilla, mm. löytökiekkolaatikolla ja turvakaiteella. Radalla on tuhansia käyttäjiä vuosittain ja osa radasta on käytettävissä myös talviaikaan. Kesällä 2022 radalla järjestetään SM-parikilpailut.

Frisbeegolfia voi harrastaa myös talvella.

Kinnulassa päästään kokeilemaan ammuttarjoittelua ja aseenkäsittelyä simulaattorilla turvallisesti ja ekologisesti. Simulaattorilla voidaan korvata radalla tapahtuvaa toimintaa sekä ohjata ja aktivoida erityisesti nuoria hyvän harrastuksen pariin.

Simulaattorin aseet salkussaan.

Saarijärvellä karting-radan turvallisuutta ja käytettävyyttä parannettiin uusimalla radan asfaltointia ja kanttikiviä. Kartingharrastus on usein koko perheen laji. Radan avulla vanha maanottoaika on maisemoitu, siisti ympäristö lisää alueen viihtyisyyttä.

Uutta pintaa syntymässä; viimeiseen puuttuvaan palaan on massa tuloillaan.

Hankkeen kautta edistettiin kokoontumistiloja ylläpitävien yhdistysten toiminnan monipuolistumista ja uudenlaisen toiminnan käynnistämistä. Kehräkumppanit hankkivat ylläpitämäänsä Olotilaan av-laitteistoa kaikkien yhdistysten käyttöön. Laitteita ja tilaa voidaan nyt hyödyntää monipuolisesti mm. etäkokouksiin osallistumiseen ja siten ne tukevat myös paikallisyhdistyksen toimintamahdollisuuksia. Yhdistys toteuttaa parhaillaan Vimma-kehittämishanketta Viisarin rahoittamana. Hankkeen tarkoituksena on tarjota paikallisjärjestöille ohjausta ja neuvontaa digivälineiden käyttöön.

Kyyjärven Mediamyllärit hankkivat kongressimikrofoneja. Hankinnat monipuolistavat palveluita ja auttavat uusien palveluiden kehittämisessä nopeita yhteyksiä hyödyntämällä.

Kyyjärven Mediamylläreiden hankinnat tuottavat ääntä eetteriin.

Lanneveden Sampo Nuorisoseura kunnosti seuratalo Sampolan keittiön ja uusi salin lattiapinnan. Molemmat toimenpiteet ovat omiaan lisäämään talon käytettävyyttä, turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Keittiössä on nyt hyvä työskennellä. Eikä salin lattiasta tule tikkuja jumppaajien takapuoliin 😊

Muhola-Seuran hankkeella oli vaikutusta tilojen ja paikkojen esteettömyyteen ja turvallisuuteen. Kylätalon pihaan rakennettiin wc ja pientarvikevarasto. Rakennukseen tuli myös esteetön kuivakäymälä, joka palvelee erillisessä hankkeessa tehdyn metsäpolun sekä kylätalon pihassa järjestettävän kesäteatterin käyttäjiä. Lisäksi kylätalolle hankittiin sydäniskurikaappi, jotta laite on helposti saatavilla.

Pienet hankkeet ovat erittäin tärkeitä toteuttajille. Ihmisten ylpeys omista aikaansaannoksistaan oli huomattava – ja aivan syystäkin ylpeyttä omaan tekemiseen oli. Pienellä panostuksella saadaan aktivoitua kyltien asukkaita yhteisen hyvän eteen ja yhteisöllisyyden lisääntyessä myös toiminta lisääntyy ja ollaan positiivisesti pyörivän kehän ytimessä.

Hankkeen määrälliset tulokset

	tavoite	toteuma 1.5.2022
parantuneista palveluista hyötynyt maaseutuväestö	8270 hlö	15000
tuetussa hankkeessa tehdyt talkootyötunnit	962 h	971
josta yli tavoitetason olevat talkootyötunnit		9
toimenpiteiden määrä	8	8
uusien toimijoiden määrä	2	2
ympäristöä parantavat toimet	1	1
rakennetut / kunnostetut / varustetut rakennukset ja rakennelmat	7	7
hankkeeseen osallistuvat organisaatiot	10	10

Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Pieniin investointeihin suuntautuvat teemahankkeet ovat saaneet paljon kiitosta ja ne on koettu erittäin hyväksi tavaksi saada uusia yhdistyksiä mukaan maaseudun kehittämiseen hankevarojen avulla. Viisari on käynnistänyt neljännen investointeihin keskittyvän teemahankkeen saamansa palautteen ja toiveiden perusteella.

Saarijärvellä 23.1.2023

Sanna Kiuru
toiminnanjohtaja

Mari Puro
hankesihteeri